

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 19. april 2024
(OR. en)

8996/24

EDUC 131
DIGIT 118
SOC 291

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Kunstig intelligens inden for uddannelse: kombination af teknologisk innovation med kvalitetsuddannelse for alle - <i>Orienterende debat</i>

Efter høring af Uddannelsesudvalget har formandskabet udarbejdet vedlagte baggrundsnotat, der forelægges som grundlag for den orienterende debat på samlingen i Rådet (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 13. maj 2024.

Kunstig intelligens inden for uddannelse: kombination af teknologisk innovation med kvalitetsuddannelse for alle

Baggrundsnotat fra formandskabet

De muligheder, som øget datakraft, datatilgængelighed og fremskridt inden for algoritmer giver, har gjort kunstig intelligens (AI) til vor tids førende teknologiske revolution. Ved at forbedre forudsigelser, optimere operationer og skræddersy digitale løsninger for enkeltpersoner og organisationer kan anvendelsen af AI give en vigtig konkurrencemæssig fordel til støtte for socialt gavnlige resultater inden for uddannelse. Fremkomsten af generative AI-modeller har givet anledning til mange spørgsmål og debatter og har påvirket en række forskellige arbejdsmiljøer, herunder medier, uddannelse og forskning.

Europæiske udviklinger og initiativer

I november 2019 anerkendte medlemsstaterne under det finske formandskab AI's potentiale til at sikre mere inklusiv, stimulerende og skræddersyet uddannelse samt overvejelser i forbindelse med etiske spørgsmål, databeskyttelse og udfordringer for lærerfaget¹. De var enige om, at målet bør være at arbejde hen imod en pålidelig og ansvarlig integration af AI inden for uddannelse på europæisk plan.

¹ 13297/19.

I september 2020 vedtog Kommissionen handlingsplanen for digital uddannelse 2021-2027². Handlingsplanen understreger behovet for at fremme et velfungerende økosystem for digital uddannelse og for at forbedre digitale færdigheder og kompetencer med henblik på den digitale omstilling. Den bebuder udviklingen af *Etiske retningslinjer for anvendelse af kunstig intelligens (AI) og data i undervisning og læring for undervisere*³, der skal give lærere og skoleledere et solidt grundlag for at udvide deres anvendelse af disse teknologier på en sikker, velovervejet og etisk måde. I november 2023 vedtog Rådet to henstillinger om de vigtigste støttefaktorer for vellykket digital uddannelse⁴ og om forbedring af udbuddet af digitale færdigheder og kompetencer inden for uddannelse⁵. De understreger navnlig, at det er afgørende at støtte uddannelsesinstitutioner og ikkeformelle læringsinstitutioner samt lærere, undervisere og andet uddannelsespersonale i at udvikle en bedre forståelse af nye og fremspirende teknologier såsom kunstig intelligens og af, hvordan de anvendes på en betryggende og sikker måde til at forbedre undervisning og læring.

Udkastet til retsakt om kunstig intelligens⁶, som inden længe vil blive vedtaget, sigter mod at finde en balance mellem at bevare mulighederne for teknologisk innovation og udvikling og samtidig sikre, at de grundlæggende rettigheder beskyttes.

² COM(2020) 624 final.

³ Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Uddannelse, Unge, Idræt og Kultur, "Etiske retningslinjer for anvendelse af kunstig intelligens (AI) og data inden for undervisning og læring til brug for undervisere", Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2022.

⁴ Rådets henstilling af 23. november 2023 om de vigtigste støttefaktorer for vellykket digital uddannelse (EUT C, C/2024/1115, 24.1.2024.).

⁵ Rådets henstilling af 23. november 2023 om forbedring af udbuddet af digitale færdigheder og kompetencer inden for uddannelse (EUT C, C/2024/1030, 23.1.2024.).

⁶ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om harmoniserede regler for kunstig intelligens (retsakten om kunstig intelligens) og om ændring af visse af Unionens lovgivningsmæssige retsakter (COM(2021) 206 final).

Forbedring af de lærendes og lærernes færdigheder og kompetencer

Spørgsmålet om digitale færdigheder og kompetencer for lærende og lærere er af afgørende betydning. Det vedrører færdigheder og kompetencer i forbindelse med AI og dens anvendelse inden for læring, i en erhvervsmæssig sammenhæng og mere bredt for folk som europæiske borgere. Den digitale kompetence for borgerne (*Digital Competence Framework for Citizens (DigComp) 2.2*)⁷ blev ajourført i marts 2022 for at tage hensyn til AI-relaterede færdigheder såsom, hvordan AI-værktøjer fungerer, interaktioner mellem AI og brugeren og evnen til at forstå disse værktøjer og forstå deres begrænsninger.

Livslang læring og inklusion

AI kan medføre store ændringer i tilgange og praksis inden for livslang læring. Det giver mulighed for at skræddersy læring, ledsage de lærende til enhver tid, fastlægge passende læringsforløb og tilbyde alsidige, interaktive og engagerende læringsmiljøer: Disse muligheder rummer et enormt potentiale til at støtte læring og bekæmpe uligheder på dette område. AI-værktøjer kan bidrage til at uddanne personer, som kun har begrænset adgang til traditionelle uddannelsessystemer, og gøre dem mere uafhængige. Hvis denne innovation alene drives med økonomisk rentabilitet for øje, er der imidlertid en reel risiko for at udvide den digitale kløft: kløften mellem lærende, som måske eller måske ikke har adgang til velfungerende, men potentielt dyre læringsværktøjer, og mellem dem, der måske eller måske ikke har udviklet de færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for at beherske disse værktøjer. EU og dets medlemsstater må sikre, at denne risiko for forskelsbehandling og ulige adgang mindskes.

⁷ Vuorikari, R., Kluzer, S. and Punie, Y., DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens – With new examples of knowledge, skills and attitudes, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2022.

Lærernes og undervisernes rolle

AI har også potentiale til at støtte lærere og undervisere i gennemførelsen af effektiv, elevcentreret læring ved at tage hensyn til specifikke behov, fremme pædagogisk differentiering og udvikle adaptiv læring. Den udbredte anvendelse af AI i læringsmiljøer og i samfundet vil sandsynligvis føre til en nytænkning af undervisningspraksis uden at underminere lærerens rolle. Det er afgørende at støtte lærere og undervisere, efterhånden som de forliger sig med disse nye teknologier, med henblik på at undgå usikkerhed, navnlig juridisk usikkerhed i anvendelsen af AI-værktøjer. AI bør bidrage til læreres og undviseres trivsel ved at lette deres praksis og ikke potentielt devaluere lærerfaget.

Samfundsmæssige og etiske spørgsmål

Identifikation af deepfakes, medieindhold, der manipuleres med kunstig intelligens, og indhold, der er skabt af generative AI-modeller, er en ny udfordring. En øget bevidstgørelse hos de lærende om disse spørgsmål handler ikke kun om propaganda eller beskyttelse af demokratiske værdier. Digital desinformation eller misinformation er også en hindring for udviklingen af færdigheder såsom analytisk tænkning, kritisk tænkning, problemløsning og uafhængig læring.

På baggrund af de forelagte oplysninger opfordrer formandskabet ministrene til at udveksle synspunkter og dele erfaringer om følgende spørgsmål:

1. Hvordan kan de nationale uddannelsessystemer forberedes på de udfordringer, som AI fører med sig, samtidig med at de muligheder, som kunstig intelligens giver, udnyttes bedst muligt? Påvirker AI allerede de nationale uddannelsessystemer?
2. Hvilke foranstaltninger kan der træffes på europæisk plan i samråd med medlemsstaterne for at udnytte AI bedst muligt inden for uddannelse, samtidig med at der sikres kvalitetsuddannelse for alle?